

Vergaderjaar 2010–2011

29 659

Evaluatie Staatsbosbeheer

Nr. 69

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN, LANDBOUW EN INNOVATIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 juni 2011

In het Wetgevingsoverleg Natuur van 8 november 2010 (Kamerstuk 32 500 XIII, nr. 68) heb ik u toegezegd te komen met een Grondnota. Omdat er nog geen akkoord met de provincies over een herijking van de Ecologisch Hoofdstructuur (EHS) is, informeer ik u over de eerste delen daarvan namelijk de verkoop van gronden van Staatsbosbeheer (SBB) buiten de EHS en van gronden van Bureau Beheer Landbouwgronden (BBL), zoals taakstellend is aangegeven in het Regeerakkoord. Na het akkoord met de provincies zal ik u de Grondnota toezenden.

Hieronder treft u aan op welke wijze ik aan de taakstellingen zal voldoen.

Kabinetsombuigingen door grondverkoop

De afgelopen jaren heeft te veel het accent gelegen op het verwerven van gronden, op hectares, maar met alleen grond kopen, wordt onvoldoende kwaliteit gerealiseerd voor de bescherming van kwetsbare soorten. Er zijn nog te weinig afgeronde gebieden en nog te veel snippers. Door te temporiseren en op de oude voet verder te gaan, wordt dat probleem niet opgelost. Mijn ambitie is om in 2018 een nationale herijkte EHS te realiseren die in oppervlakte kleiner is dan beoogd was, maar die van vergelijkbare of zelfs betere kwaliteit is en die als eenheid functioneert. In het Regeerakkoord gaat het kabinet uit van taakstellende inkomsten uit de verkoop van gronden van het Rijk. Het gaat om verkopen van Staatsbosbeheergronden buiten de EHS en om verkopen van gronden van het BBL.

Inkomstentaakstelling door verkoop van Staatsbosbeheergronden buiten de EHS

In het verleden heeft SBB onder andere gronden in het kader van landschaps-plannen of als gevolg van ruilverkaveling in beheer gekregen die buiten de EHS liggen, daarmee heeft SBB een belangrijke maatschappelijke taak vervuld. Het kabinet is van mening dat deze taak door

particulieren kan worden verricht. Natuur moet weer meer de verantwoordelijkheid worden van de streek. Voor de periode 2013–2018 is een inkomstentaakstelling ingeboekt voor de verkoop van de SBB gronden buiten de EHS die in totaal € 100 miljoen moet opbrengen.

Het gaat om ongeveer 17 000 hectare die gelegen is buiten de EHS en verdeeld is over 25 000 percelen. Hiervan is ruim 15 000 hectare verdeeld over 585 percelen. De eerste opbrengsten zijn in de rijksbegroting in 2013 voorzien. Bij de te verkopen gronden zal ik twee elementen zwaar laten meewegen. Enerzijds wil ik boeren en particulieren uit de streek de kans geven deze gronden te kopen. Anderzijds moet de te verkopen grond bijdragen aan het halen van de financiële taakstelling, wat betekent dat de gronden een marktconforme waarde moeten opbrengen. Verkoop hoeft overigens niet te betekenen dat de bestemming verandert. Ik ga ervan uit dat gemeenten en provincies deze gronden als natuur of landschap in stand willen houden. Maar mochten de betrokken partijen het over eens zijn dat een gewijzigde bestemming kan worden gerealiseerd, dan zal de grond naar verwachting in waarde stijgen. Daarom zal aan de verkopen een meerwaardeclausule worden verbonden. Een deel van de terreinen betreft landschapselementen. Ik hoop dat veel agrariërs gehoor geven aan mijn appèl om meer maatschappelijke doelen te realiseren en bereid zijn om deze elementen in beheer te nemen.

De daadwerkelijke verkoop zal SBB in handen leggen van de Dienst Landelijk Gebied, onderdeel Bureau Beheer Landbouwgronden (DLG/BBL) als organisatie met veel expertise op de grondmarkt in het landelijk gebied.

Verkoop van gronden van BBL

De verkooptaakstelling is in deze kabinetsperiode € 115 miljoen. Het aantal te verkopen hectares is afhankelijk van de marktprijs van de grond. In de meeste gevallen gaat het om agrarische grond. Op basis van de gemiddelde agrarische grondprijs schat ik in dat tussen de 3 000 – 3 500 hectare moet worden verkocht om de taakstelling te halen. In de begroting van 2011 is al € 15 miljoen door verkoop van BBL-gronden ingeboekt. Daarbij staat mij voor ogen de meest bruikbare gronden te behouden.

De gronden die laag scoren op de volgende criteria zullen daardoor voor verkoop in aanmerking komen:

- Te benutten voor realisatie van de nationale (herijkte) EHS, Natura 2000 in het bijzonder de TOP-verdrogingsgebieden;
- Ecologische waarde.

Dit betekent dat gronden die relatief weinig bijdragen aan de bovenstaande criteria en die tegen een hoge waarde kunnen worden verkocht in aanmerking zullen komen voor verkoop. Indien van toepassing zal aan de verkoop van deze gronden ook een meerwaardeclausule worden verbonden. In verband met de prijsvorming is het niet verstandig nu al de te verkopen gronden aan te wijzen. Dit heeft een neerwaartse invloed op de verkoopprijs.

Samenvattende conclusies

- Zoals aangegeven maak ik op dit moment afspraken met de provincies om te komen tot een Bestuursakkoord tussen Rijk en provincies over de decentralisatie van de EHS en het gebruik van gronden daarbij. Zodra dit traject is afgerond, zal ik u het vervolg van de Grondnota aan u toezenden.

- De inkomstentaakstelling door verkopen van de Staatsbosbeheergronden buiten de EHS: de financiële taakstelling van in totaal € 100 miljoen in de periode 2013–2018 wordt gehaald. De gronden komen bij voorkeur terecht bij boeren en particulieren uit de streek.
- Verkopen BBL-gronden: de financiële taakstelling van € 115 miljoen in de kabinetsperiode wordt gehaald. Het gaat om de verkoop van ongeveer 3 000 à 3 500 hectare.

De staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
H. Bleker